
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סוריה המודרנית - 38351

תאריך עדכון אחרון 12-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי האסלאם והמזרח התיכון

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר עמרי ניר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: omri_nir@hotmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ד', 10:00-11:00 בתיאום מראש

מורי הקורס:

ד"ר עמרי ניר

תאור כללי של הקורס:

הסמינר דן בסוגיות יסוד הקשורות להסטוריה הפוליטית והחברתית במדינה הסורית המודרנית, במיוחד מאז עצמאותה.

מטרות הקורס:

הכרת ההסטוריה המודרנית של סוריה ומתן כלים להבנת תהליכים מרכזיים בלבנט

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר, להבין ולנתח תהליכים וארועים מרכזיים בהסטוריה המודרנית של סוריה

לכתוב עבודת פרו"ס/סמינר בהתאם לשנת הלימוד

דרישות נוכחות (%) :

לפחות 80% לפי תקנון הפקולטה

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלית בשילוב מצגות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. סקירת הספרות המרכזית בתחום חקר סוריה
2. שורשי המדינה הסורית המודרנית
3. המונרכיה הסורית של האמיר פיצל 1918-1920
4. עדות וחברה
5. תקופת המנדט הצרפתי - חיפוש אחר זהות פוליטית
6. כשלון הפרלמנטריזם וההפיכות הצבאיות
7. איחוד הקע"מ בעיני הסורים
8. עליית הרדיקליזם הפוליטי
9. הפיכת הבעת' והניאו בעת'
10. משטר חאפט' אל-אסד
11. סוריה תחת בשאר אל-אסד לפני פרוץ המרד
12. יחסי סוריה-לבנון
13. יחסי סוריה-ישראל
14. המלחמה בסוריה

חומר חובה לקריאה:

R. Hinnebusch, "Modern Syrian Politics," *History Compass*, 6 (Nov 2007): 263-285.

Rashid Khalidi, "Ottomanism and Arabism in Syria Before 1914: A Reassessment," in Rashid Khalidi, Lisa Anderson, Muhammad Muslih Reeva S. Simon (eds.), *The Origins of Arab Nationalism* (NY: 1991), pp. 50-69.

איתמר רבינוביץ', "אקדמות ליחסים הבין-ערביים: שאלת המונרכיה הסורית בין שתי מלחמות העולם, זמנים, מס' 3 (אביב 1980), ע"ע 92-99.

העלווים: אייל זיסר, "סוריה – מדינת כל עדותיה? העדה העלווית כמשל, "פניה של סוריה (ת"א: קו אדום, 2003), ע"ע 127-187.

הדרוזים: סלימאן פלאח, הדרוזים במזרח התיכון (רעננה: משהב"ט, 2000), ע"ע 35-44.

Philip S. Khoury, *Factionalism among Syrian Nationalists during the French Mandate*, *International Journal of Middle East Studies*, Vol. 13, No. 4 (Nov., 1981), pp. 441-469.

פ. סיל, סוריה – מאבק אל הצמרת (ת"א: מערכות, 1968), ע"ע 37-81, 91-119, 152-169.

פ. סיל, "איחוד נמהר", סוריה – מאבק אל הצמרת (ת"א: מערכות, 1968), ע"ע 340-360. (עם הערות של א. רבינוביץ')

ח. בלנק, "תנועתו הפאן-סורית של אנטון סעאדה", המזרח החדש, כרך ה' (תשי"ד, 1953-54), ע"ע 258-263.

Itamar Rabinovich, *Syria Under the Ba'th, 1963-1966* (Jerusalem, 1972), מספרי העמודים יפורסמו בהמשך

און וינקלר, "אתגר ומענה: עיור ומדיניות פיתוח כפרי בסוריה, 1958-1990", אצל: עמי איילון וגד 69-90.

גילבר (עורכים), דמוגרפיה ופוליטיקה במדינות ערב (ת"א: קו אדום/הקיבוץ המאוחד, 1995), ע"מ א. אייל זיסר, סוריה של אסד – על פרשת דרכים (ת"א: קו אדום/הקיבוץ המאוחד, 1999), ע"ע 33-54, 214-221.

פטריק סיל, אסד: המאבק על המזרח-התיכון, תרגום מאנגלית: גדעון טורי (תל-אביב: מערכות/משרד הבטחון, 1993), פרק 12, ע"ע 175-188; פרקים 20-21, ע"ע 333-358.

אייל זיסר, "מורשתו של המנהיג המנוח", בשם האב (ת"א: אונ' ת"א, 2004), ע"ע 12-25.

אייל זיסר, "בשאר אל-אסד – האיש ומשטרו", בשם האב – בשאר אסד: שנים ראשונות בשלטון (ת"א: אונ' ת"א, 2004), ע"ע 29-50.

ראובן אבי-רן, "האינטרס הצבאי-אסטרטגי של סוריה בלבנון", מערכות (310), אורי דרומי (עורך), ת"א: משהב"ט 1987, עמ' 13-19. (לבנון-לקט מאמרים, עמ' 284-287).

אייל זיסר, "סוריה בלבנון", סוריה של אסד – על פרשת דרכים (ת"א: הקיבוץ המאוחד, 1999), ע"ע

מוצטפא טלאס, "הקדמה", הפלישה הישראלית ללבנון (ת"א: מערכות, 1988), ע"ע 23-31.

משה מעוז, "סוריה, ישראל ותהליך השלום", המזרח החדש, כרך ל"ח, תשנ"ו (1996), ע"ע 105-115.

ב. איתמר רבינוביץ', סף השלום (ת"א: ידיעות אחרונות, 1998), ע"ע 305-327.

פואד עג'מי, המרד בסוריה (ת"א: עם עובד ומרכז ד"ן באוניברסיטת תל-אביב, 2013), עמ' - יפורסם בהמשך.

חומר לקריאה נוספת:

פטריק סיל, "ההאשמים והסהר הפורה", פרק 2 בספרו סוריה - מאבק אל הצמרת (ת"א: מערכות, 1968), ע"ע 18-27.

P. S. Khoury, *Syria and the French Mandate* (Princeton, 1988), pp. 245-285.

מ. מעוז, סוריה - אל הערביות וחזרה (רעננה: האוני' הפתוחה, 2011), ע"ע 45-55.

John F. Devlin, "The Baath Party: Rise and Metamorphosis," *The American Historical Review*, Vol. 96, No. 5 (Dec., 1991), pp. 1396-1407.

Avraham Ben-Tzur, "The Neo-Ba'th Party of Syria," *Journal of Contemporary History*, Vol. 3, No. 3, *The Middle East* (Jul., 1968), pp. 161-181.

- Raymond A. Hinnebusch, "Does Syria Want Peace? Syrian Policy in the Syrian Israeli Peace," *Journal of Palestine Studies*, Vol. 26, No. 1 (Autumn, 1996), pp. 42-57.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 0 %
 הגשת עבודה 0 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

במקרים נדירים המרצה שומר לעצמו להוסיף עד 10% מציון המבחן, על תרומה יוצאת דופן של

